

Guia pa pessoas ki ten vassina kompletu kontra COVID-19

DATA: Marsu/16/2021

ORGANIZASON: Departamentu di Saúdi Públiku

FONTIS DI REFERENCIA: [Rekomendason di Saúdi Públiku Tenporáriu pa Pessoas ku Vassina Kompletu](#)

Vassinas kontra COVID-19 ki nes momentu sta autorizadu na Stádus Unidus es é mutu efikaz (ten bon rezultadu) pa proteje pessoas vassinadu di panha duensa gravi di COVID-19. Ti ki mas pessoas fika vassinadu, pessoas ten ki kontinua ku alguns mididas di prevenson, mesmu kes pessoas ki dja ten vassina kompletu. Es guia é baziadu na [Rekomendason di CDC](#) pa pessoas ki ten vassina kompletu.

Kuzé ki ta significa ten vassina kompletu

- Pessoas ta fika vassinadu kontra COVID-19 a partir di 14 dias dipos di es toma 2 dozis di vassinas di Moderna o di Pfizer kontra COVID-19 o só un dozi di vassina di Janssen (Johnson & Johnson).
- Es guia ka ta aplika pa pessoas ki ten vassina kompletu ma ki tene sintomas di COVID-19.

Djunta ku otus pessoas

1. Kontinua ta uza maskra y ivita kontatu di pertu ku otus pessoas na lugaris públiku.

Vassina kontra COVID-19 ta djudabu ka fika duenti si bu panha virus di COVID-19 ma speshialistas sta kontinua ta faze mas peskizas pa sabe si vassinas tanbé ta ivita pessoas di spadja COVID-19. Uzu di maskra y distansiamentu sossial ta djuda diminui posibilidadi di bu passa virus pa otus pessoas. Vassina kontra COVID-19 djuntu ku rekomendason di CDC pa [manera di bu proteje abo y otus pessoas](#) ta da midjor proteson pa ka panha nen spadja COVID-19.

2. Bu pode vizita otus pessoas ki tanbé dja ten vassina kompletu.

Bu pode vizita otus pessoas ki dja ten vassina konpletu dentu di kaza, na spassus privadu, sen uza maskra nen distansiamentu fíziku. Pur izenplu, si dja bu sta konpletamenti vassinadu, konbida otus amigus ki tanbé dja konpleta vassinason pa djanta na bu kaza ten un risku baxu.

3. Toma kuidadu kandu bu vizita pessoas ki inda ka sta vassinadu.

Departamentu di Saúdi Públiku di Massachusetts ta rekomenda pa kunpridu instrusons di guia di CDC ki ta fla ki bu pode vizita, na un ambienti privadu y dentu di kaza, pessoas ki inda ka sta vassinadu ma ki ta mora djuntu y ta korre un risku baxu di panha [duensa gravi di COVID-19](#), sen uza maskra o distansiamentu fíziku. Pur izenplu, avos ki dja ten vassina konpletu pode vizita, dentu di kaza, ku ses fidju ki ka sta vassinadu ma sta ku saúdi y netus saudável, sen uza maskra nen fika lonji di kunpanheru, desdi ki ninhun menbru di familia ki ka sta vassinadu ta korre risku di fika gravementi duenti ku COVID-19.

Si pessoas ki ka sta vassinadu ka ta mora djuntu na mesmu kaza, O si es ta korre risku grandi di fika gravementi duenti ku COVID-19, tudu algén ki stiver la debe toma kuidadu, inkluindu uza maskra ben ajustadu, fika pelu minus 6 pé (2 metru) lonji di kunpanheru, y vizita debe ser na rua/kintal o na un spassu ku bon ventilason. Pur izenplu, si un pessoa ki ten vassina konpletu vizita un amigu di setenta anu di idadi ki ka sta vassinadu, y pur issu ta korre risku di panha duensa gravi, vizita ten ki ser fora di kaza, ku uzu di maskra y ku distansiamentu (pelu minus 6 pé/2 metru).

4. Kunpri instrusons di guia di stadu pa partissipason na ajuntamentus ku txeu pessoas, sima kazamentus y konsertus.

Tudu algén, mesmu pessoas ki ten vassina konpletu, debe obedesse instrusons di limiti na ajuntamentus, y tanbé regras di seguransa propi pa kel setor sima konsertus. Djobe ordis mas ressentis na [Limitis pa Ajuntamentus](#).

Izolamentu, kuarentena y testi

1. Bu ka meste kunpri regras pa viaja di *Massachusetts Travel Advisory*.

Rekomendason ofisial pa tudu vizitantis ki entra na Massachusetts, inkluzivi rezidentis ki sta regressa, pa es fika di kuarentena duranti 10 dias dipos di es txiga, kel ka ta aplika pa pessoas ki ten vassina konpletu.

2. Fika na kaza y faze testi si bu sta sinti duenti.

Enkuantu vassinas é altamenti efikaz, inda ten un posibilidadi di bu panha virus di COVID-19 mesmu dipos di bu sta vassinadu. Si bu sinti sintomas di respirason, sima nariz ta pinga, tossi, perde txeru o gustu, kes li ka é ifetu sekundáriu di vassina y bu debe pensa na faze testi pa COVID-19 o papia ku bu doktor. Fika na kaza si bu sta duenti y ivita kontatu di pertu ku otus pessoas. Talvez bu debe pergunta bu patron modi ki kel ta afeta bu enpregu.

3. Fika izoladu si bu tiver testi pozitivu pa COVID-19.

Si bu tiver testi pozitivu pa COVID-19 bu ten ki fika izoladu. Vassinas kontra COVID-19 ka faze bu ten testi pozitivu na [testis viral](#).

4. Monitora bu pessoa pa sintomas si bô é un kontatu pertu di pessoa ki tene COVID-19.

Si bu ka ta mora nen trabadja na un ambienti txomadu kongregadu (sima kadia y kaza di korreson, rezidencias ku ajuda pa vida independenti, lar di gentis grandi y kazas txomadu “group homes”), bu ka ten obrigason di fika na kuarentena dipos di un kontatu. Ma bu debe monitora/observa pa sintomas di COVID-19 duranti 14 dia dipos di kontatu. Si bu sinti sintomas, fika izoladu di otus pessoas y kontata bu dotor o djobe faze testi.

NOTA: Rekizitus pa funsionárius di servissus di saúdi pode ser diferenti. Djobe mas informason na [Guia di COVID-19 pa Volta pa Trabadiju](#).